

11.08.2024

לכבוד:

הנהגות חברות בניה מוסמכות לכוכבי בטיחות

מסירת מידע והדרכת עובדים – חוקת התחייבות העובד לעבודה בטוחה
("העברין למעשה" / "עבירות עובדים ואחרים")

לאור מדיניות נשיא התאחדות הקבלנים בני הארץ, מוביל מטה הבטיחות של ענף הבניה בשבועות האחרונים מספר מהלכים, שתכליתם הינו לבסס תודעת אחריות וחובת זהירות של עובדים ושל בעלי תפקידים באתר הבניה, בהתבסס על פסקת "העברין למעשה" ופסקת "עבירות עובדים ואחרים" בפקודת הבטיחות בעבודה, הקובעות את אלה:

- **העברין למעשה - סעיף 221 בפקודה** - אם מעשה או מחדל שתופש מפעל או בעלו אחראי להם לפי פקודה זו הם לאמיתו של דבר מעשה או מחדל של שלוח, עובד, פועל או אדם אחר, יהיה דינו כדין התופש או הבעל (מבצע הבניה או היזם) – מ.ר).
- **עבירות עובדים ואחרים - סעיף 223 בפקודה** - עובד שהפר את הוראות (פרק ז', סימן ד' בפקודה), או כל אדם שהפר תקנה לפי פקודה זו המטילה עליו במפורש חובה פלונית – הוא יהיה אשם בעבירה, ותופש המפעל (מבצע הבניה - מ.ר.) או בעל המפעל לא יהיו אשמים בה אלא אם הוכח שלא נקטו אמצעים סבירים למניעת ההפרה.

ההחלטה לבחון את האחריות האישית לכשל בטיחותי, של עובד או של בעל תפקיד שנושא באחריות ישירה לכשל (הפרת חובת הזהירות הכללית או המוגברת), ולא להטיל אוטומטית את האחריות על מנהל העבודה לדוגמה, מהווה בסיס לעדכון תקנות הבטיחות בעבודות בנייה, עדכון הנמצא בימים אלה בתהליך חקיקה בכנסת ישראל.

לאור כל אלה, פונה מטה הבטיחות, בשלב הראשון, לחברות כוכבי הבטיחות (במסגרת תהליך בחינה של המפורט לעיל), לפעול בדרך הבאה.

- **לשלב בכל הדרכת עובד חדש** (לרבות בעלי תפקידים המוצבים באתרי בניה), פרק שעוסק בחובותיו וסמכויותיו של העובד להתנהגות בטוחה (למעשה, ללמד את טופס חוקת התחייבות לעבודה בטוחה).
- **בסיום הדרכת אתר של כל עובד חדש**, בין שהינו עובד מקומי ובין שהוא עובד זר, יש להחתים את העובד על טופס ההתחייבות המצורף למסמך זה, לאחר ברור שהעובד הבין את תוכנו ואת משמעותו. יש לשים לב לשפת האם של העובד ולהחתימו על טופס בשפתו, בנוסף על חתימתו על גבי טופס בשפה העברית (פירוט תמצאו בטופס החתימה).

תחולה

תהליך זה איננו חל על עובדים המוצבים בפועל באתרי בניה והוא ייכנס לתוקף בחברות כוכבי בטיחות, החל מיום א' ה 25 באוגוסט 2024.

לאחר שנצבור ניסיון ביישום מהלך חשוב זה ונתחקרו כראוי, אנו נרחיב את הדרישה לכלל העובדים בענף הבניה בישראל.

בקרה, מעקב ותחקיר

יתקיימו על ידי ובאחריות חברת צומ"ת.

סיכום

מטה הבטיחות של ענף הבניה בישראל, מביע את בטחונו, ששיתוף עובדים ואחרים באחריות לכשל על פי עקרונות חובת הזהירות הכללית והמוגברת, יחזק מאוד את שיתופם באחריות למניעה. מהלך זה מהווה נדבך משלים וחשוב בתרבות הבטיחות ובחזון המצוינות הבטוחה.

בברכה,
מתי רביבי
מהנדס מטה הבטיחות

מצורף – טופס חוקת התחייבות לעבודה בטוחה.

חוקת התחייבות העובד לעבודה בטוחה

טופס זה יסופק לעובד בשפה העברית ובשפת האם בסיום הדרכת אתר הבניה. במקרה שבו הטופס מוגש בשתי שפות, הוא ייחתם פעמיים, בטופס בשפה העברית ובטופס בשפת האם.

פרטים אישיים של העובד					
שם משפחה	שם פרטי	מספר מזהה	מקצוע	מעסיק/ קבלן משנה	תפקיד
פרטי אתר הבניה					
שם הפרויקט	כתובת האתר	שם הקבלן	מספר קבלן	פרטי מנהל העבודה	

אני, שפרטיו האישיים מצוינים לעיל, מצהיר בזאת כי הובאו לידיעתי והוסבר לי עניינים אלה:

החובות החוקיות של עובדים

על פי המפורט בפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל-1970

סעיף 202 – איסור מעשה העלול לסכן – עובד לא יעשה במזיד ובלי סיבה סבירה דבר העלול לסכן את עצמו או את זולתו.

סעיף 203 – איסור לפגוע בהתקנים – עובד לא יפגע ולא ישתמש לרעה במזיד בכל אמצעי, התקן, נוחות או דבר אחר שסופקו או הותקנו לפי פקודה זו להבטחת בריאותם, בטיחותם או רווחתם של העובדים.

סעיף 204 – חובה להשתמש בהתקנים – סופק או הותקן לשימוש של עובד, לפי פקודה זו, אמצעי או התקן להבטחת בריאותו או בטיחותו, חובה עליו להשתמש בהם.

העבריון למעשה/ עבירות עובדים ואחרים

אני עלול לשאת באחריות אישית אם אפר את כללי העבודה הבטוחה, למרות שמבצע הבניה סיפק לי את הציוד הדרוש, את הידע הדרוש, את המידע הדרוש ואת סביבת העבודה הבטוחה. על פי פקודת הבטיחות בעבודה

סמכויות להימנע מביצוע עבודה לא בטוחה או להפסיק את ביצועה

על מנת למנוע מצב שבו אעבוד בצורה לא בטוחה או שאחשב כ"עבריון למעשה", או שתוטל עליי אחריות במסגרת פסקת "עבירות עובדים ואחרים", מוסכם על ידי הקבלן ועל ידי לפעול באופן הבא:

1. להימנע מלהתחיל עבודה אם לדעתי, ביצוע העבודה בדרך שאני נדרש לבצע אותה, או בסביבה שבה אני נדרש לבצע אותה, או בזמן שבו אני נדרש לבצע אותה, או אם כשירותי המקצועית, או כשירותי הפיזית, או מסכנות את חיי או את גופי או מסכנות את חייהם או את גופם של אחרים.

2. להפסיק עבודה אם לדעתך, המשך ביצוע העבודה, מסכנת את חיי או את גופי או מסכנת את חייהם או את גופם של אחרים.
3. להודיע למנהלי הישיר אודות החלטתך לא להתחיל עבודה או להפסיק את ביצועה, על פי המפורט לעיל, מיד ובצמוד להחלטתך זו.

חסינות מפני ענישה או פיטורין

הקבלן שפרטיו מצוינים לעיל, מבהיר בזאת כי אם לא אתחיל לבצע עבודה בנסיבות הקשורות לבטיחות, או אם אפסיק לבצע עבודה בנסיבות הקשורות לבטיחות, תעמוד לי זכות החסינות בפני פיטורים ואני אהיה מוגן בפני כל פגיעה, סנקציה או ענישה אחרת, ובלבד שאודיע למנהלי הישיר על כוונתי לא להתחיל, או להפסיק לבצע עבודה מסיבות הקשורות לבטיחות.

תאריך	חתימת העובד

אני מצהיר כי חתמתי על טופס זה, רק לאחר שתוכנו של טופס זה ומשמעותיותו, הוסברו לי ובשפת אימי.